

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07-03- 266S

СИЛАБУС	Геополітика та національні інтереси України	
SYLLABUS	Geopolitics and national interests of Ukraine	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ВК 3.2.	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) Bachelor`s (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	01	Освіта/Педагогіка Education / Pedagogy
Спеціальність Field of Study	014	Середня освіта (Історія) Secondary education (History)
Освітня програма Degree Programme	Історія History	

Рівне-2024

Силабус навчальної дисципліни «Геополітика та національні інтереси України» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)» освітньо-професійної програми «Історія» денної і заочної форм навчання Ю.П. Рівне: НУВГП, 2024. 16 с.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/27491>

Розробник силябусу: Шевчук Тамара Євгенівна, к. п. н., доцент каф суспільних дисциплін

Силябус схвалений на засіданні кафедри суспільних дисциплін
Протокол № 8 від «22» лютого 2024 року

Завідувач кафедри: Олексін Ю.П., доктор педагогічних наук, професор.

Керівник ОП: Прищепа О. П., доктор історичних наук, професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 11 від «27» березня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ:
Ковшун Н. Е., д.е.н., професор.

Версія силябусу - публікується вперше.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня програма	Історія
Спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія)
Рік навчання, семестр	2 курс , 4 семестр
Кількість кредитів	4
Лекції:	20
Практичні заняття:	22
Самостійна робота:	78
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Шевчук Тамара Євгенівна, к. п. н., доцент
кафедри суспільних дисциплін

Вікіситет

wiki.nuwm.edu.ua/index.php/

ORCID

<https://orcid.org/0000-0003-2865-2839>

Як комунікувати

t.ie.shevchuk@nuwm.edu.ua

тел. 0973347899

Актуальні оголошення на сторінці
дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ «Геополітика та національні інтереси України»

Мета та завдання

Навчальна дисципліна «Геополітика та національні інтереси України» є вибірковою складовою освітньої програми підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)» освітньо-професійної програми «Історія». Пропонований курс спрямований на системне вивчення основ геополітики, її теоретико-методологічних засад, специфічних понять і концепцій, які використовує світова геополітична наука у вивченні політичних взаємодій на міжнародній арені, а також усвідомлення об'єктивної геополітичної ролі і місця України в сучасному світі.

Мета курсу: розкрити зміст понять і концепцій, які використовує світова геополітична наука у вивченні політичних взаємодій на міжнародній арені, ознайомити студентів з прикладним використанням виробленого геополітикою фундаментального знання про цю сферу життя. Для оволодіння навчальною дисципліною вивчаються об'єктно-предметне поле геополітики; історичні етапи формування геополітики, її основні школи, течії і парадигми; концептуальні засади дослідження геополітики; новітні методологічні напрями і течії в геополітиці; характеристики основних методів геополітичного аналізу; категоріальнопонятійний апарат.

Основними **завданнями курсу** є набуття знань щодо геополітичної карти світу і окремих регіонів; формування уявлення про співвідношення сил у світовій геополітиці та ролі і місця України в сучасному світі.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=6129>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)

Передумовою вивчення даною освітнього компонента є освітні компоненти: Історія слов'янських народів, Історія України, Основи демократії і ін.

Компетентності

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як громадянина України.
ЗК 12. Знання про розвиток сучасних міжнародних відносин; шляхи і напрямки Європейської інтеграції.
ФК 8. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.
ФК 10. Оволодіння основами наукових досліджень.
ФК 12. Здатність навчати учнів державною мовою, формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету.

Програмні результати навчання (РН)*

ПРН 3. Вміти інтегрувати базові засади філософії та узагальнювати суспільно-історичний розвиток у професійній діяльності.
ПРН 16. Вміти використовувати регіонально-краєзнавчу складову історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; розуміти й популяризувати історико-культурну спадщину України та світу.
ПРН 17. Цінувати різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, керуватися в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва

Структура та зміст освітнього компонента

Модуль 1

КЛАСИЧНІ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ ГЕОПОЛІТИКИ ЯК НАУКИ.

Тема 1. Геополітика як наука та навчальна дисципліна. Категорії геополітики. Геополітична наука в Україні : витоки та становлення.

4 год.

Сутність поняття “геополітика”. Основні підходи до формування геополітики як науки. Об'єкт, предмет, головні завдання геополітики. Закони та функції геополітики. Джерела дослідження геополітики як науки. Методи геополітичних досліджень. Мета, завдання, структура та джерела вивчення основ геополітики як навчальної дисципліни. Категорії геополітики: “простір”, “територія”, “політичний простір”, “геополітичне поле”, “національна безпека”. Особливості кордону, його функції, різновиди та проблеми якості. Теорія стратегічних кордонів. Буферна держава, її покликання та ознаки. Сутність поняття “національні інтереси”, їх різновиди, американські і європейські трактування вчених і політиків до їх розуміння. Баланс сил як поняття геополітики, поняття рівноваги та її різновиди.

Місце українських земель в геополітичній картині світу в новий час (геополітична орієнтація І. Мазепи та П. Орлика). Геополітичні ідеї українських мислителів ХІХ століття (М. Драгоманов). Контroversійне розуміння геополітичної ролі України у ХХ столітті (М. Грушевський, М. Міхновський, Д. Донцов, С. Рудницький, Ю. Липа, Геополітичні дослідження представників сучасної української політичної та історичної науки (вчених Інституту політичних та етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, М. С. Дністрянського, М. М. Вегеша та ін.).

(ПРН 03, ПРН 16, ПРН 17)

Тема 2. Концептуальні підходи дослідження понять геополітики та національної безпеки. 2 год.

Континентально-європейський та англо-американський (атлантичний) напрями геополітики. Геополітична динаміка світу в ХХ ст. Геополітичні теорії другої половини ХХ ст. Сучасні геополітичні концепції.
(ПРН 03, ПРН 16, ПРН 17)

Модуль 2. СУЧАСНИЙ ГЕОПОЛІТИЧНИЙ ПРОСТІР: РЕАЛЬНІСТЬ ТА ТЕНДЕНЦІЇ.

Тема 3. Учасники міжнародних відносин в контексті геополітичного простору. 4 год.

Еволюція міжнародних відносин у ХХ ст. Трансформації міжнародних систем. Розділ Європи. Біполярна геополітична модель в епоху «Холодної війни».

Роль ООН та інших міжнародних організацій в геополітиці ХХ ст. Геополітика ядерної ери в історії людства.

Розпад СРСР. Геополітичні наслідки руйнації СРСР і соціалістичної системи. Руйнація біполярної моделі. Однополярний світ.

Поняття «глобальні проблеми», їх систематизація і класифікація. Римський клуб про глобальні загрози. Глобалізація і державний суверенітет. Уявлення про уніполярний світ. «Новий світовий порядок». Багатополярна і багатоярусна геополітична модель сучасного світу.

Вплив міжурядових організацій глобального і регіонального рівнів на формування геополітичної ситуації в світі і окремих регіонах.

Теорії сучасного світовлаштування: модель геостратегічних сфер та геополітичних регіонів С. Коена, концепція зіткнення цивілізацій С. Хантінгтона, концепція уніполярного світу А. Страуса, гіпотеза «семи паралелей однополярного світового простору» Й. Галтунга, концепція геостратегічних агентів та геополітичних центрів З. Бжезінського *.

(ПРН 03, ПРН 16, ПРН 17)

Тема 4. Геополітична структура сучасного світу. 2 год.

Геополітична структуризація світу. Геополітичні макрорегіони світу. Геополітичні регіони. Геополітичні субрегіони. Геополітичні «вісі», «полюси» («центри»). Геополітична взаємодія цивілізацій на міжнародній арені: співпраця і конфлікти.

(ПРН 03, ПРН 16, ПРН 17)

МОДУЛЬ 3. УКРАЇНА В СУЧАСНІЙ СВІТОВІЙ ГЕОПОЛІТИЦІ.

Тема 5. Україна в геополітичній стратегії світового співтовариства.

Становлення України як суб'єкта міжнародних відносин. 4 год.

Геополітичні аспекти становлення незалежної України. Конструювання геополітичної ідентичності на пострадянському просторі. Помаранчевої революції та революції гідності. Роль і місце України в новому геополітичному просторі. Юридичне оформлення геостратегії української незалежної держави. Особливості геополітичного статусу України та необхідність їх врахування в українській геополітичній доктрині. Сценарії і стратегії міжнародно-політичної діяльності України на сучасному етапі. Головні геополітичні реалії, що детермінують українську геостратегію: США, об'єднана Європа та Росія. Багатовекторність української геостратегії. Україна в геополітичному просторі колишнього СРСР. Геополітичний сенс Кримської проблеми. З. Бжезінський про українську державу як геополітичну вісь. С. Хантінгтон про цивілізаційну

роздвоєність України. Г. Кіссінджер про місце та роль України в новій системі глобального балансу сил.

Концептуально-теоретичні засади зовнішньої політики України. Участь України в діяльності міжнародних організацій. Інтеграція України в європейські та євроатлантичні структури. Взаємовідносини з Росією та СНД. Регіональне співробітництво України. Взаємовідносини України з країнами Азії, Африки та Латинської Америки. Участь України у миротворчих операціях.

(ПРН 03, ПРН 16, ПРН 17)

Тема 6. Геополітичні інтереси та національна безпека України 2 год.

Національні інтереси сучасної України та їх геополітичні аспекти. Проблема «убезпечення» західного та євразійського векторів української геостратегії. Можливі наслідки інтеграції України до Євразійського та Євроатлантичного простору. Південно-східний вектор української геостратегії в структурі українських геополітичних інтересів. Національна безпека України та її геополітичні складові. Сучасні українсько-польські взаємини через призму минулої історії. Глобалізаційні процеси та проблема національної безпеки України. Російсько-українська війна.

(ПРН 03, ПРН 16, ПРН 17)

Тема 7. Основні тенденції і перспективи геополітичного розвитку світу в ХХІ ст. 2 год.

Формування багатопольярного світу в ХХІ ст. Глобалізація і регіоналізація. Інтеграція і дезінтеграція. Сутність і зміст сепаратизму. Зростання конфліктного потенціалу регіонів. Геополітичні аспекти проблеми європейської ідентичності. Проблеми формування європейської армії. Європейський оборонний союз як складова чи альтернатива НАТО. Геополітичні підстави розвитку відносин США з Європейським Сюзом, Японією, Китаєм, Росією. Загрози національній безпеці США в сьогоденні і майбутньому.

* Позначені питання винесені на самостійне опрацювання

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. КЛАСИЧНІ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ ГЕОПОЛІТИКИ ЯК НАУКИ.			
1	Тема 1. Геополітика як наука та навчальна дисципліна. Категорії геополітики. Геополітична наука в Україні : витоки та становлення.	4	2
2	Тема 2. Концептуальні підходи дослідження понять геополітики та національної безпеки.	2	-

Модуль 2. СУЧАСНИЙ ГЕОПОЛІТИЧНИЙ ПРОСТІР: РЕАЛЬНІСТЬ ТА ТЕНДЕНЦІЇ.			
3	Тема 3. Учасники міжнародних відносин в контексті геополітичного простору.	4	-
4	Тема 4. Геополітична структура сучасного світу.	2	-
МОДУЛЬ 3. УКРАЇНА В СУЧАСНІЙ СВІТОВІЙ ГЕОПОЛІТИЦІ.			
5	Тема 5. Україна в геополітичній стратегії світового співтовариства. Становлення України як суб'єкта міжнародних відносин.	4	-
6	Тема 6. Геополітичні інтереси та національна безпека України	2	-
7	Тема 7. Основні тенденції і перспективи геополітичного розвитку світу в ХХІ ст.	2	-
	Всього	20	2

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	З очна форма
1.	Геополітика як наука: історія розвитку. Теоретичні джерела геополітики.	2	2
1.	Концептуально-теоретичні засади зовнішньої політики України 1. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. 2. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. 3. Постанова ВРУ "Основні напрями зовнішньої політики України" від 2 липня 1993 р. 4. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 1 липня 2010 р. Національні інтереси України.	2	2
1.	Учасники міжнародних відносин в контексті геополітичного простору 1. Поняття про акторів міжнародних відносин. 2. Недержавні актори в геополітичному просторі: їх роль і функції. 3. Міжурядові та неурядові організації: їх класифікація та основні функції в міжнародних відносинах.	2	2

1.	<p>Геополітична структура сучасного світу.</p> <p>1. Геополітичні макрорегіони світу. 2. Геополітичні регіони. 3. Геополітичні субрегіони. 4. Геополітичні «вісі», «полюси» («центри»). 5. Геополітична взаємодія цивілізацій на міжнародній арені: співпраця і конфлікти).</p>	2	-
1.	<p>Становлення України як суб'єкта міжнародних відносин.</p> <p>1. Особливості геополітичного статусу України та необхідність їх врахування в українській геополітичній доктрині. 2. Сценарії і стратегії міжнародно-політичної діяльності України на сучасному етапі. 3. Головні геополітичні реалії, що детермінують українську геостратегію: США, об'єднана Європа та Росія.</p>	2	2
1.	<p>Концептуально-теоретичні засади зовнішньої політики України.</p> <p>1. Участь України в діяльності міжнародних організацій. 2. Інтеграція України в європейські та євроатлантичні структури. 3. Взаємовідносини з Росією та СНД. 4. Регіональне співробітництво України. 5. Взаємовідносини України з країнами Азії, Африки та Латинської Америки. 6. Участь України у миротворчих операціях.</p>	2	
1.	<p>Національні інтереси сучасної України та їх геополітичні аспекти.</p> <p>1. Проблема «убезпечення» західного та євразійського векторів української геостратегії. 2. Можливі наслідки інтеграції України до Євразійського та Євроатлантичного простору. 3. Південно-східний вектор української геостратегії в структурі українських геополітичних інтересів. 4. Національна безпека України та її геополітичні складові. Російсько-українська війна.</p>	2	

1.	<p>Основні тенденції і перспективи геополітичного розвитку світу в XXI ст.</p> <p>1.Формування багатопольярного світу в XXI ст. 2. Глобалізація і регіоналізація. 3. Інтеграція і дезінтеграція. 4. Сутність і зміст сепаратизму. 5. Зростання конфліктного потенціалу регіонів.</p>	2	
1.	<p>Геополітичні аспекти проблеми європейської ідентичності.</p> <p>1. Проблеми формування європейської армії. 2. Європейський оборонний союз як складова чи альтернатива НАТО. 3. Геополітичні підстави розвитку відносин США з Європейским Сюзом, Японією, Китаєм, Росією. 4. Загрози національній безпеці США в сьогоденні і майбутньому).</p>	2	
10.	<p>Геополітична експансія як основна форма освоєння простору.</p> <p>1. Основні суб'єкти геополітичної експансії та динаміка зміни їх ролі у сучасному світовому політичному процесі. 2. Державні і недержавні суб'єкти геополітичної експансії. 3. Ресурси, як засоби геополітичного контролю просторів 4. Класифікація ресурсів за критерієм співвідношення природних і соціальних компонентів, їх типологія 5. Військова могутність як інтегральний ресурс контролю фізичного простору. 6. Сучасні форми здійснення геополітичної експансії. 7. Гібридні війни.</p> <p>8. Класифікація та характеристика основних форм геополітичної експансії за типами просторів. 9. "Гібридна війна " як інтегральна форма геополітичної експансії. 10. Суб'єкти геополітичної експансії, ресурси та форми її здійснення.</p>	4	2
	Разом	22	10
Форми та методи навчання			

Методи навчання: традиційні та інноваційні методи навчання (лекція, демонстрація, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія / дебати, мозковий штурм).

Технології викладання: аналіз конкретних ситуацій (case study), імітаційні та неімітаційні, обговорення, мультимедійні презентації, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Для підготовки до семінарських занять рекомендовано застосовувати в навчальних цілях здобувачами пакет програмного забезпечення MSOffice або LibreOffice. В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання / результатів навчання

Контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та в комп'ютерній формах і оцінюється в межах 100 балів (до 60 балів поточна складова оцінювання (практичні роботи) та до 40 балів за сумою двох модулів по модульній складовій оцінювання). Здобувач вищої освіти набирає бали за виконання певних навчальних завдань (виконання практичної, самостійної роботи, опитування за матеріалом, тощо) в межах тем навчальної дисципліни. Для отримання заліку з даної навчальної дисципліни, здобувачу вищої освіти потрібно набрати більше або рівне 60 балів, за сумою усіх видів навчальних завдань, відповідно до складових оцінювання.

Розподіл балів

Вид заняття	Бали
1. Поточна складова оцінювання	
Семінарські заняття	11x4б.=44 б.
Реферат	16 б.
Всього поточна складова оцінювання:	60 б.
2. Модульна складова оцінювання	
2.1. Модульний контроль №1	20 б.
2.2. Модульний контроль №2	20 б.
Всього модульна складова оцінювання:	40 б.
Разом:	100 б.

Оцінювання завдань поточного (модульного) контролю*

Рівень складності завдань	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань, балів	
		за одне	загальна
1	20	0,4	8
2	9	1	9
3	1	3	3
Разом	30	X	20

* наводиться для усіх модульних контролів

Перелік нормативних документів університету що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

✓ Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова

редакція) (Наказ № 358 від 06.07.2020р)

<https://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>

✓ Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) (зі змінами та доповненнями) (Наказ №168 від 04.04.2016р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21121/>;

✓ Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (Наказ № 310 від 26.05.2019) – <https://ep3.nuwm.edu.ua/15311/> – регламентує порядок проведення семестрового поточного (модульного) та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра денної і заочної форми навчання в Національному університету водного господарства та природокористування, описує зміст і процедуру державної атестації, поточного, підсумкового та семестрового контролів;

✓ Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21123/> – описує критерії оцінювання навчальних досягнень та порядок рейтингування здобувачів вищої освіти;

✓ Методичні вказівки щодо формування, наповнення та оформлення сторінок навчальних дисциплін в Навчальній платформі НУВГП (для професорсько-викладацького складу) (схвалено науково-методичною радою НУВГП Протокол № 1 від 27.02.2019 р) <http://ep3.nuwm.edu.ua/13934/> – описують порядок оформлення та створення тестів для семестрового поточного та підсумкового контролів, порядок завантаження науково-методичних джерел в курси;

✓ Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі <https://ep3.nuwm.edu.ua/19215/>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Бжезінський Збігнев. Велика шахівниця. The Grand Chessboard : Американська першість та її стратегічні імперативи.. З англ. пер. О. Фешовець. Львів; Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2000. 236 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Bzhezinski_Zbigniev/Velyka_shakhivnytsia.pdf
2. Бжезінський Збігнев. Вибір: світове панування чи світове лідерство. Київ: Видавничий дім “Києво-Могилянська академія”, 2006. 203 с.
3. Історія і теорія світових цивілізацій: підручник / І. В. Довжук, В. Б. Попов, А. І. Атоян та ін.; Під заг. ред. І. В. Довжука. Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2012. 1088 с.
4. Кіссінджер Г. Дипломатія [пер. з англ. М. Гоцанюк, В. Горбатько]. Київ : КМ-Букс, 2018. 864 с.
5. Конституційні акти Європейського Союзу (в редакції Лісабонського договору) / пер. Г. Друзенка та С. Друзенко, за заг. ред. Г. Друзенка. Київ : “К.І.С.”, 2010. 536 с. URL: <https://cutt.ly/gBA14JE>
6. Тойнбі А. Дж. Дослідження історії. Т. 1 / Пер. з англ. В. Шовкуна. Київ : Основи, 1995. 614 с.; Т. 2. / Пер. з англ. В. Митрофанова, П. Таращука.

Київ : Основи, 1995. 406 с.

7. Хантінгтон С. Зіткнення цивілізацій? / Реферативний переклад з англ. О. Сича. Філософська і соціологічна думка. 1996. № 1-2. С. 9–29.

8. Фукуяма Френсіс. Політичний порядок і політичний занепад. День: щоденна укр. газета. Київ, 2014. 9 вересня (№ 166). С. 9.

10. Вегеш М., Палінчак М., Петрінко В. Геополітика в постатях і термінах : підручник для студ. і асп. спец. “Політологія”. Ужгород : Гельветика, 2020. 786 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31876>

Допоміжна

1. Вегеш М., Петрінко В. Геополітична енциклопедія; МОН України, ДВНЗ “Ужгородський національний університет”, Ф-т суспіл. наук, Каф. політол. і держ. упр. Ужгород : Говерла, 2017. 676 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/30877>

2. Гайдуков Л. Ф., Кремень В. Г., Губернський Л. В. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000 роки) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. та ін. Київ : Либідь, 2001. 621 с.

3. Геополітика : енциклопедія : навч. посібник / За ред. чл.-кор.НАПН України, д-ра 15 філос. наук, проф. Є. М. Суліми. Рек. МОН. Київ : Знання України, 2013. 919 с.

4. Глобальна та національна безпека : підручник / авт. кол. : В. І. Абрамов, Г. П. Ситник, В. Ф. Смолянчук та ін. / за заг. ред. Г. П. Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/11/Navchalniy-posibnik-GPNB.pdf>

5. Глобальна та національна безпека : словник-довідник / уклад. : Г. П. Ситник, О. І. Пошедін, М. М. Шевченко, С. П. Завгородня, М. Г. Орел ; за заг. ред. Г. П. Ситника. Київ: НАДУ, 2016. 139 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1vKllnekCLv--BWmnavv9hOrvWo30XrCS/view>

6. Дністрянський М. С. Геополітика : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 436 с. URL: https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/07/geopolityka_small.pdf

7. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України : навч. посіб. Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2010. 344 с. URL: <https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf>

8. Кудряченко А. І., Рудич Ф. М., Храмов В. О. Геополітика : підручник. Київ : МАУП, 2004. 296 с. URL: <https://ivinas.gov.ua/publikatsiji/heopolityka-pidruchnyk-a-i-kudriachenko-fm-rudyach-v-o-khramov-k-maup-2004-296-s.html>

9. Мадіссон В., Шахов В. Сучасна українська геополітика : навч. посіб. Київ : Либідь, 2003. 176 с.

10. Мальська М. П., Антонюк Н. В. Основи європейської інтеграції : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 320 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk801386.pdf>

11. Міжнародні системи і глобальний розвиток / підручник Кер. авт. колективу О. А. Коппель; за ред. Л. В. Губерського, В. А. Манжоли. Київ : Вид.-поліграф. центр “Київ. ун-т”, 2008. 606 с.

12. Політична географія і геополітика : навч. посіб. / За ред. Б. П. Яценка. Рек. МОН. Київ : Либідь, 2007. 255 с.

13. Сардачук П. Д., Сагайдак О. П. Україна в двосторонніх міжнародних відносинах (кінець ХХ – початок ХХІ століть) : навч.-довід. посіб. Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2005. 328 с.

1. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>
2. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6. URL: <http://libr.rv.ua>
3. Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном / [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://osvita.ua/>
4. Вища освіта / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/
5. Обласна наукова бібліотека (м.Рівне, майдан Короленка,6 / [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.libr.rv.ua/>
6. Психологічний сайт http URL: <http://psy.piter.com/>
7. Рівненська централізована бібліотечна система (м.Рівне, вул. Київська,44)/ [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.cbc.rv.ua/>.

Поєднання навчання та досліджень*

З метою систематизації знань, розвитку професійних та загальнолюдських компетенцій, здобуття практичних вмінь і навичок самопізнання, саморозкриття, аналізу власних якостей, потенційних можливостей, самоствердження, управління здобувачі впродовж вивчення дисципліни проводять дослідження, результатом якого є створення програми професійного і особистісного саморозвитку.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні навички. Взаємодія з людьми. Екологічна грамотність і здорове життя. Здатність до навчання. Здатність логічно обґрунтовувати позицію. Знаходити вихід з складних ситуацій. Ініціативність. Комплексне рішення проблем. Оцінювати ризики та приймати рішення. Працелюбність. Уміння вчитися впродовж життя. Управлінські якості.

Дедлайни та перескладання

Здобувачі вищої освіти на протязі семестру зобов'язані здавати практичні на інші види навчальних завдань за які на протязі семестру отримують бали які накопичуються. На останній парі викладач виставляє за сумою балів залік тим здобувачам які відповідають вимогам відповідно до положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020).

У випадку отримання незадовільної оцінки (менше 60б) за результатом екзамену, здобувач вправі здійснити складання або перескладання певних елементів освітньої компоненти до добору балів до результуючої оцінки, при цьому перескладання модульних контролів не здійснюється у відповідності до положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020). У випадку отримання нерезультуючої оцінки за результатом сесії, здобувач вищої освіти керується порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП (протокол вченої ради НУВГП № 6 від 22.06.2016) <http://er3.nuwm.edu.ua/4273/> для розгляду процедури повторного вивчення здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін (проходження повторного курсу навчання).

Неформальна та інформальна освіта

Можливе визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, якщо вона відповідає вимогам, викладеним у Положенні про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування <https://ep3.nuwm.edu.ua/18660/> і має зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни та перевіряється в підсумковому оцінюванні.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу долучена практикуючий психолог з напрямку “Позитивна психологія”, кандидат психологічних наук, Стасюк Марія Іванівна.

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися «Кодексу честі студентів» <https://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>.

Перевірку навчальних завдань неупереджено здійснює викладач.

Усі навчальні завдання повинні бути виконані власноручно здобувачем вищої освіти, у разі виявлення однакових робіт, здобувач освіти не отримує бали і повинен виконати завдання повторно.

Під час контрольних заходів здобувачу вищої освіти забороняється використовувати додаткові джерела інформації, окрім тих, що дозволив викладач. У разі виявлення недозволених додаткових джерел інформації бали за контрольний захід здобувач освіти не отримує.

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. У випадку пропуску занять здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати (виконати практичну роботу, вивчити матеріали лекцій, тощо). Пропуск з поважної причини вважається тими, що відбувся внаслідок хвороби (довідка з лікарні), якщо здобувач вищої освіти є учасником мобільності, якщо здобувач освіти знаходиться на індивідуальному плані і виконує усі вимоги відповідно до положення «Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» <https://ep3.nuwm.edu.ua/6226/> відвідування практичних робіт є обов'язковим.

Завдання для відпрацювання здобувач вищої освіти отримує безпосередньо у викладача, або надсилає запит на корпоративну пошту викладачу.

Усі матеріали відпрацювання здаються викладачеві особисто здобувачем вищої освіти в навчальну платформу Moodle.

Навчання здобувачів вищої освіти з особливими потребами регулюється: «Концепцією щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (осіб з інвалідністю) у Національному університеті водного господарства та природокористування» <https://ep3.nuwm.edu.ua/15913/>.

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукових психолого-педагогічних дослідження особистості, діяльності та професійної діяльності, враховуючи досвід зарубіжних країн стосовно організації професійної діяльності фахівців певної галузі будівництва та архітектури

При викладанні даної дисципліни враховано вимоги Закону України “Про вищу освіту” та нормативні документи щодо організації освітнього процесу у ЗВО.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у галузі педагогіки та психології та використання сучасних технологій навчання. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Академічна мобільність здобувачів освіти здійснюється:

- На підставі двосторонніх договорів між Національним університетом водного господарства та природокористування та технічними університетами України
- На підставі двосторонніх договорів між Національним університетом водного господарства та природокористування та навчальними закладами країн-партнерів.

Електронні бібліотеки:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

Як знайти статтю в Scopus:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>

База періодичних видань:

<https://www.scimagoir.com/>

Електронний каталог:

<http://nuwm.edu.ua/MvSql/>

Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

Лектор: Шевчук Тамара Євгенівна, к. п. н., доцент каф суспільних дисциплін

Автор
Доцент

Тамара ШЕВЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №600
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00